

MAKRO GÖRÜŞ

Sanayi Üretimi

Temmuz 2024

Emre Aylar

aylare@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Sanayi üretimi Temmuz'da sınırlı artış gösterdi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre toplam sanayi üretimi aylık bazda %0,4 yükseldi. Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre yıllık bazda değişim Haziran ayındaki %5,0 daraldıktan %3,9 gerilemeye toparlandı. Arındırılmamış verilere göre ise sanayi üretiminde %1,6 artış gerçekleşti. Temmuz'da gerek ana faaliyetlerde gerekse alt faaliyet kollarının genelinde yükseliş yaşanırken, momentum ve yayılım göstergelerinde toparlanma gözlemlendi. Bununla birlikte, aylık bazdaki söz konusu olumlu sonuçların kısmen köprü günü etkisini yansıtan Haziran ayı verilerini takiben gerçekleşen toparlanmadan kaynaklanmış olabileceğini değerlendiriyoruz.

Temmuz'da en hızlı genişleme ana faaliyet kolları içerisinde dayanıklı tüketim mallarında gözlemlendi. Haziran'da aylık bazda %5,6 daralan dayanıklı tüketim malı üretimi Temmuz'da %3,6 artış kaydetti. Ara malı üretimi %3,6 daraldıktan %1,7 genişlemeye toparlanırken, genel sanayi üretimini en çok yukarı çeken kalemler oldu. Dayanıklı tüketim mallarında üretim de aylık bazda %2,8 yükseldi. Sermaye malı ve enerji üretimi Temmuz'da sırasıyla aylık bazda %4,1 ve %1,0 daralırken, toplamda sanayi üretimini aşağı çeken ana faaliyet kolları oldular.

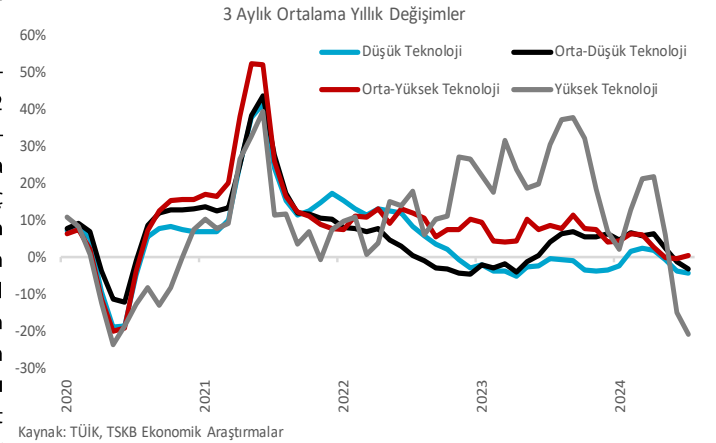
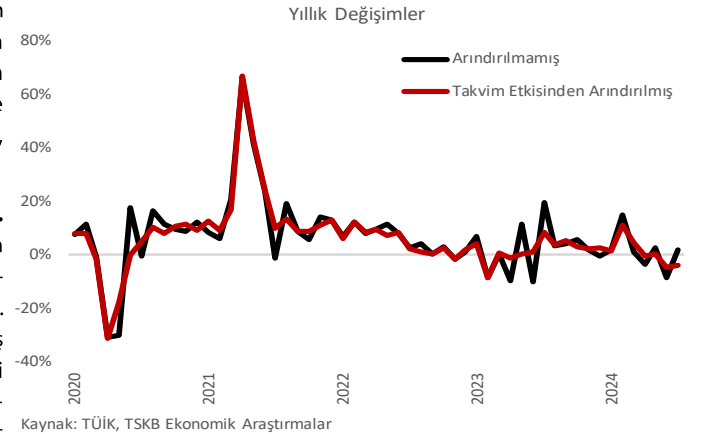
Teknoloji düzeylerine göre bakıldığında Temmuz ayında ayrışma görüldü. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre, Haziran ayında yükselen yüksek teknoloji ürünlerinin imalatında Temmuz'da aylık bazda %7,9 düşüş görüldü. Orta-yüksek teknoloji ürünlerinde de Temmuz ayında %1,0 daralma gerçekleşti. Orta-düşük teknoloji ürünlerinin imalatında Şubat ayından bu yana ilk kez artış görüldü ve %0,9 genişleme kaydedildi. Haziran ayında zayıflayan düşük teknoloji ürünlerinin imalatında üretim %2,5 yükseldi. Yıllık bazda değişimlerin üç aylık ortalamaları orta-yüksek teknoloji ürünler dışında genele yayılan bir yavaşlamaya işaret etti.

Alt faaliyet kollarının büyük çoğunluğunda üretim arttı. Alt faaliyet kolları arasında en hızlı genişleme %6,1 ile kağıt ve kağıt ürünleri olurken, genel endeksi 0,2 yüzde puan yukarı çekti. Bunu %4,7 artış ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması, %4,2 yükseliş ile deri üretimi izledi. Ağırlığı yüksek kalemlerden olan gıda üretimi %3,5 genişlerken, toplam sanayi üretimine 0,5 yüzde puan katkı yaptı. Ağaç ve mantar ürünleri imalatı, elektrikli teçhizat imalatı ile kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı sırasıyla aylık bazda %3,9, %3,8 ve %3,2 yükseliş kaydetti. Aylık bazda en sert daralma gösteren faaliyet kolu %16,0 ile diğer ulaşım araçları olurken, genel endeksi 0,8 yüzde puan aşağı çekti. Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı da aylık bazda %8,8 düşüş gösterdi ve sanayi üretimini 0,2 yüzde puan baskıladı. Sanayi içerisinde ağırlığı güçlü bir diğer kalemler olan motorlu kara taşıtları %0,5 daralsa da, sanayi üretimine sınırlı etkisi görüldü. Bu sonuçlarla toplam 24 alt faaliyet kolunun 19'unda üretim artarken, medyan üretim değişimi gibi istatistikler ile yayılım göstergelerinde toparlanma yaşandı.

Haziran'da daralan sanayi üretimi Temmuz ayında sınırlı da olsa toparlandı. Ana ve alt faaliyet kollarının çoğunda üretim genişledi. Bununla birlikte, Temmuz'da sanayide yaşanan aylık bazdaki bu yükselişin bir kısmının köprü günlerini takip eden aylarda gözlenen toparlanmadan kaynaklanmış olabileceğini değerlendiriyoruz. İmalat PMI ve kapasite kullanım oranı gibi öncü göstergeler Ağustos ayında sanayi üretiminde yeniden yavaşlama görülebileceğine işaret ediyor. İhracat iklim endeksi gibi göstergeler dış talepte toparlanmanın ılımlı bir tempoda sürdüğünü gösterirken, öncü veriler iç talepte sıkı para politikasının etkilerinin kademeli olarak ortaya çıktığını teyit ediyor. Önümüzdeki dönemde finansal koşullardaki sıkılık ile borçlanma maliyetlerindeki yüksek seviyelerin gecikmeli etkilerinin iç talebi yavaşlatmaya devam edeceğini düşünüyoruz. Dış talebin ise büyüme üzerindeki aşağı yönlü riskleri kısmen dengeleyebileceğini değerlendirirken, 2024'ün tamamında gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) büyümesinin %3 seviyesinde gerçekleşeceği öngörümüzü koruyoruz.

Sanayi Üretimi Temmuz Ayı Sonuçları				
	Aylık Değişim (Mev. Arınd.)	Momentum (3 Aylık Ort. Değişim)	Yıllık Değişim (Takvim Etk. Arınd.)	Yıllık Değişim (Arındırılmamış)
Sanayi Üretimi	0,4%	-0,1%	-3,9%	1,6%
İmalat Sanayi	0,5%	-0,3%	-5,1%	1,0%
Ara Malı Üretimi	1,7%	-0,4%	-4,3%	1,8%
Dayanıklı Tüketim Malı	3,6%	-0,5%	-3,9%	4,2%
Dayanıklı Tüketim Malı	2,8%	0,0%	-4,5%	1,9%
Enerji	-1,0%	2,1%	8,8%	9,9%
Sermaye Malı Üretimi	-4,1%	-0,6%	-8,1%	-2,3%

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

